

PLANIFIKIMI VJETOR DHE PLANIFIKIMET
E NDARA SIPAS PERIUDHAVE NË LËNDËN
NJERIU DHE NATYRA 1

Planifikimi vjetor i temave mësimore për fushën e kurrikulës: Shoqëria dhe mjedisi
Klasa 1

Lëndët e fushës kurrikulare	TEMAT MËSIMORE TË SHPËRNDARA GJATË MUAJVE				Kontributi në rezultatet e të nxënimit për kompetencat kryesore të shkallës 1 (Klasa I).	
	PERIUDHA I		PERIUDHA II	PERIUDHA III		
	Shtator—tetor	Nëntor—dhjetor	Janar—shkurt—mars	Prill—maj—qershor		
SHOQËRIA DHE MJEDISI 1	Përbërja, vetitë dhe përdorimi i materialeve	Vetja	Emërtimet për pozitën e trupave, sasinë dhe llojet e materialeve	Bashkëveprimi njeri-naturë	I Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv 1, 3, 4, 7 II Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ 1, 3, 4, 6, 8 III Kompetenca e të nxënimit – Nxënës i suksesshëm 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 IV Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv 2, 4, 5, 6 V Kompetenca personale – Individ i shëndoshë 1, 2, 5, 7 VI Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm 2, 6	
	Materialet dhe shndërrimet	Gjallesat dhe rritja e tyre	Qetësia, lëvizjet, zëri dhe drita			
			Vendi dhe hapsira			
			Sistemet fizike			
	8 orë	8 orë	12 orë	9 orë		

PLANI DYMUJOR: SHTATOR—TETOR

Lënda mësimore: Njeriu dhe natyra

Fusha e kurrikulës: Shkencat e natyrës

Klasa: I

Tema mësimore: - Përbërja, vetitë dhe përdorimi i materialeve
- Materialet dhe shndërrimet

RNK - rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:

Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv	
I.1	Lexon me zë një tekst të palexuar më parë, së paku prej një gjysmë faqeje, që ka të bëjë me një temë që i përshtatet moshës;
I.3	Paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup në kohëzgjatje prej 3-5 minutash;
I.4	Ritregon ngjarjen e një teksti të dëgjuar (nga mjetet auditive, audiovizuale apo nga mësuesi), përmbajtja e të cilit nuk përmban më shumë se një faqe tekst të shtypur;
I.7	Përshkruan në forma të ndryshme shprehëse mjedisin natyror dhe të krijuar nga njeriu me të cilin rrethohet apo ndonjë ngjarje shoqërore dhe atë e prezanton para të tjerëve;

Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ

II.1	Gjen veçoritë (në njërën nga aspektet: matematikor, të shkencave të natyrës apo të fushave të tjera) e një objekti, dukurie apo ngjarjeje të dhënë në detyrë, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta;
II.4	Krahason objektet, lëndët e ndryshme të paraqitura nga mësuesi, duke i klasifikuar ato sipas formave, madhësive, ngjyrave, përbërjes, vjetërsisë apo sipas ndonjë elementi tjetër, i përshkruan pozitat që i zënë në natyrë apo në shoqëri (në mjedisin që e rrethon) dhe tregon ndërvarësinë midis tyre;

Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm

III.1	Përzgjedh materialet/mjetet, si letrën, plastelinën, shkopinjët, ngjyrat, numëroret etj., për kryerjen e një detyre të caktuar dhe arsyeton përzgjedhjen që ka bërë;
III.2	Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material tjetër për të realizuar një veprim/aktivitet/detyrë që kërkohet prej tij/saj;
III.3	Parashtron pyetje dhe u përgjigjet pyetjeve për temën/problemin/detyrën e dhënë në njërën nga format e të shprehurit;
III.4	Zgjidh në mënyrë të pavarur problemin, detyrën e dhënë dhe prezanton para të tjerëve mënyrat e mundshme të zgjidhjes;
III.5	Mbikëqyr në mënyrë të pavarur përparimin e vet në një detyrë/aktivitet, duke përdorur teknika të ndryshme për gjetjen e gabimeve (si shenjime të gabimeve - vështirësive) dhe i korrigjon ato derisa kërkohet zgjidhjen e problemit të dhënë;
III.6	Grumbullon dhe klasifikon materialet e performancës së vet për përgatitjen apo pasurimin e dosjes personale;
III.7	Identifikon njohuritë e veta që i ka e të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo aktivitetet të caktuar dhe kërkohet këshilla/informacione kur has në vështirësi;

Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv

IV.4	Gjen të përbashkëtat dhe ndryshimet ndërmjet ndonjë aktiviteti që bëhet në shkollë me atë në shtëpi, i përshkruan në mënyrë individuale përmes njërës nga format e të shprehurit dhe më pas i diskuton në grup;
IV.5	Identifikon burimet e nevojshme (materiale, mjetet ...etj.) dhe i përdor në mënyrë të drejtë për kryerjen e një detyre/aktiviteti në klasë, në shkollë, në mjedisin shtëpiak apo në lagje/komunitet;

Kompetenca personale – Individ i shëndoshë

V.5	Bashkëpunon me të tjerët pavarësisht prejardhjes, aftësive dhe nevojave të veçanta për arritjen e një qëllimi të përbashkët në aktivitet në klasë/shkollë apo jashtë saj;
V.7	Përkujdeset për mjedis të shëndoshë në rrethanat në të cilat realizon një aktivitet të caktuar, duke i krijuar vetes kushte të përshtatshme të punës (ajrosje, shfrytëzim të dritës, shfrytëzim maksimal të hapësirës, mbajtje të pastërtisë, mbajtje të rregullt të sendeve që e rrethojnë etj.);

Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm

VI.2	Diskuton në grup dhe, së bashku me anëtarët e tjerë të grupit, i vendos rregullat e brendshme në grup, në klasë, si: rregullat për realizimin e aktiviteteve, të mirësjelljes, të higjienës etj.;
VI.6	Shpreh mendimin duke kërkuar paraprakisht leje nga grupi, respekton mendimin e secilit anëtar të grupit duke i dëgjuar në mënyrë aktive, vendos duke bashkëpunuar me të gjithë anëtarët për mënyrat që çojnë drejt përfundimit të një aktiviteti të caktuar;

RNF - rezultatet e të nxënës të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:

1.1	Vrojton, përshkruan dhe krahason materialet, sipas origjinës, përbërjes, vetive, madhësisë, formës, shndërtimeve dhe përdorimit në jetën e përditshme.
-----	--

Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore	Njësitë mësimore	Koha mësimore (orë mësimore)	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndët e tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore	Burimet
<p>Përbërja, vetitë dhe përdorimi i materialeve</p> <p>Materialet dhe shndërrimet</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identifikon materialet që përdoren në mjedis (ndërtimtari, rroba, vegla, lodra, ushqime); - Emërton materiale me origjinë natyrore dhe të krijuara nga njeriu; - Grupon objektet sipas materialeve që i përbëjnë ato (tekstil, gomë, metal, plastikë, qelq, dru, argjilë); - Përshkruan vetitë fizike të materialeve të jetës së përditshme (fleksibiliteti, transparenca, fortësia, vetia magnetike); Përshkruan përdorimin e materialeve të ndryshme; - Hulumton ndikimin e ujit në lloje të ndryshme të materialeve; - Përshkruan ndikimin e ngrohjes dhe ftohjes në lëndë të ndryshme (çokolatë, ujë, akulllore, vezë); 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Materia, vetitë dhe origjina e saj (Zh) fq. 2 2. Origjina e materialeve (Zh) fq. 3 3. Vetitë e materies (Zh) fq. 4, 5 4. Format e materies (Zh) fq. 6 5. Çka është materia e ngrutë e lëngshme dhe e gaztë (Zh) fq. 7 6. Format e materies dhe shndërrimet (P) fq. 5 7. Çka është një përzjerje? (Zh) fq. 9 8. Si mund të ndryshojë materia? (Zh) fq. 10, 11 	8	<p>DRTA</p> <p>Stuhi mendimesh</p> <p>Turi i galerisë</p> <p>Gushëkuqi rrethor</p> <p>Copëza të përziera</p> <p>Teknika e pyetjeve</p> <p>Rrjeti i diskutimit</p> <p>Parashikim me terma paraprakë</p> <p>Imagjinatë e drejtuar</p> <p>Kubimi</p> <p>Shkrim i lirë</p> <p>Pesëvargësh</p> <p>Lexim në dyshe</p> <p>Mësimdhënia reciproke</p> <p>Të nxënë të bashkëpunim</p> <p>Mbledhja e të dhënave</p> <p>Projekte</p> <p>Eksperimente</p>	<p>Pjesëmarrja në aktivitete</p> <p>Listë kontrolli</p> <p>Semafori</p> <p>Informata kthyesë</p> <p>Vlerësimi i ndërsjellë</p> <p>Dy yje, një dëshirë</p> <p>Vëzhgimi</p> <p>Kontrolli para fluturimit</p> <p>Vlerësimi i projekteve</p> <p>Vlerësimi i portofolit</p> <p>Vlerësimi i punës praktike eksperimentale</p>	<p>Gjuhë amtare</p> <p>Ed. fizike, sportet dhe shëndeti</p> <p>Jeta dhe puna</p> <p>Arte</p> <p>Çështje ndërkurrikulare</p> <p>Arsimimi për zhvillimin e qëndrueshëm</p> <p>Edukimi për paqe</p>	<p>Njeriu dhe natyra 1</p> <p>Njeriu dhe natyra 1 - fletore pune (Sh. B. Dukagjini)</p> <p>Paketa e gjelbër</p> <p>Burime nga interneti (filma, dokumentarë, videoeksperimente)</p> <p>Burime njerëzore</p> <p>Enciklopedi</p> <p>Atlase</p>

PLANI DYMUJOR: NËNTOR—DHJETOR

Lënda mësimore: Shoqëria dhe mjedisi

Fusha e kurrikulës: Shkencat e natyrës

Klasa: I

Tema mësimore: - Vetja
- Gjallesat dhe rritja e tyre

RNK - rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:

Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv	
I.1	Lexon me zë një tekst të palexuar më parë, së paku prej një gjysmë faqeje, që ka të bëjë me një temë që i përshtatet moshës;
I.3	Paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup në kohëzgjatje prej 3-5 minutash;
I.4	Ritregon ngjarjen e një teksti të dëgjuar (nga mjetet auditive, audiovizuale apo nga mësuesi), përmbajtja e të cilit nuk përmban më shumë se një faqe tekst të shtypur;
I.7	Përshkruan në forma të ndryshme shprehëse mjedisin natyror dhe të krijuar nga njeriu me të cilin rrethohet apo ndonjë ngjarje shoqërore dhe atë e prezanton para të tjerëve;

Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ

II.1	Gjen veçoritë (në njërën nga aspektet: matematikor, të shkencave të natyrës apo të fushave të tjera) e një objekti, dukurie apo ngjarjeje të dhënë në detyrë, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta;
II.4	Krahason objektet, lëndët e ndryshme të paraqitura nga mësuesi, duke i klasifikuar ato sipas formave, madhësive, ngjyrave, përbërjes, vjetërsisë apo sipas ndonjë elementi tjetër, i përshkruan pozitat që i zënë në natyrë apo në shoqëri (në mjedisin që e rrethon) dhe tregon ndërvarësinë midis tyre;
II.6	Gjen dhe ndan në grup veçoritë e përbashkëta dhe veçoritë dalluese ndërmjet gjallesave, ndërmjet ngjarjeve apo ndërmjet dukurive të njohura për të, shkruan për këto të paktën një gjysmë faqeje të fletores (rreth 250 fjalë) apo i paraqet në njërën nga format shprehëse;

Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm

III.1	Përzgjedh materialet/mjetet, si letrën, plastelinën, shkopinjët, ngjyrat, numëratoren etj., për kryerjen e një detyre të caktuar dhe arsyeton përzgjedhjen që ka bërë;
III.2	Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material tjetër për të realizuar një veprim/aktivitet/detyrë që kërkohet prej tij/saj;
III.3	Parashtron pyetje dhe u përgjigjet pyetjeve për temën/problemin/detyrën e dhënë në njërën nga format e të shprehurit;
III.4	Zgjidh në mënyrë të pavarur problemin, detyrën e dhënë dhe prezanton para të tjerëve mënyrat e mundshme të zgjidhjes;
III.5	Mbikëqyr në mënyrë të pavarur përparimin e vet në një detyrë/aktivitet, duke përdorur teknika të ndryshme për gjetjen e gabimeve (si shenjim të gabimeve - vështirësive) dhe i korrigjon ato derisa kërkohet zgjidhjen e problemit të dhënë;
III.6	Grumbullon dhe klasifikon materialet e performancës së vet për përgatitjen apo pasurimin e dosjes personale;
III.7	Identifikon njohuritë e veta që i ka e të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo aktivitetet të caktuara dhe kërkohet këshilla/informacione kur has në vështirësi;

Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv

IV.2	Kontrollon mjetet/materialiet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti (në klasë/shkollë apo jashtë saj);
IV.5	Identifikon burimet e nevojshme (materiale, mjetet ...etj.) dhe i përdor në mënyrë të drejtë për kryerjen e një detyre/aktiviteti në klasë, në shkollë, në mjedisin shtëpiak apo në lagje/komunitet;

Kompetenca personale – Individ i shëndoshë

V.1	Prezanton para të tjerëve rregullat themelore të higjienës personale (p.sh., fizike, të veshmbathjes, të gjësëndeve personale) dhe të higjienës së mjedisit në të cilin jeton dhe vepron;
V.5	Bashkëpunon me të tjerët pavarësisht prejardhjes, aftësive dhe nevojave të veçanta për arritjen e një qëllimi të përbashkët në aktivitet në klasë/shkollë apo jashtë saj;
V.7	Përkujdeset për mjedis të shëndoshë në rrethanat në të cilat realizon një aktivitet të caktuar, duke i krijuar vetes kushte të përshtatshme të punës (ajrosje, shfrytëzim të dritës, shfrytëzim maksimal të hapësirës, mbajtje të pastërtisë, mbajtje të rregullt të sendeve që e rrethojnë etj.);

Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm

VI.2	Diskuton në grup dhe në bashkëpunim me anëtarët e grupit vendos rregullat e brendshme në grup, në klasë, si rregullat e realizimit të aktivitetit, mirësjelljes, pastërtisë etj.;
VI.6	Shpreh mendimin duke kërkuar paraprakisht leje nga grupi, respekton mendimin e secilit anëtar të grupit duke i dëgjuar në mënyrë aktive, vendos duke bashkëpunuar me të gjithë anëtarët për mënyrat që çojnë drejt përfundimit të një aktiviteti të caktuar;

RNF - rezultatet e të nxënësve të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:

1.2	Vrojton dhe përshkruan karakteristikat themelore dhe nevojat jetësore të njeriut dhe qenieve të tjera të gjalla, llojllojshmërinë biologjike, ndërveprimin e organizmave me mjedisin natyror, si dhe rritjen dhe zhvillimin e tyre në mjedisin natyror;
1.3	Përshkruan rëndësinë e përdorimit të llojllojshmërisë dhe sasisë së ushqimit të shëndetshëm, si dhe kujdeset për higjienën personale;
2.1	Formulon pyetje për objektet, gjallesat dhe ndodhitë në mjedisin rreth tij;
2.2	Përdor të gjitha shqisat, të ndara apo të kombinuara, për të shpjeguar qeniet e gjalla, objektet dhe ndodhitë në mjedisin rreth tij;
2.3	Kryen prova të thjeshta ku problemi, materialet dhe metoda përzgjidhen nga mësuesi/ja;
2.4	Grupon dhe klasifikon objektet sipas karakteristikave të vëzhgueshme (ngjyra, forma, madhësia, të ushqyerit);
2.5	Sugjeron përgjigje për pyetje të ndryshme, duke u bazuar në vëzhgim;
2.6	Grumbullon dhe mban shënime që i ndihmojnë për të arritur deri te përgjigjet;
2.7	Prezanton të dhënat (të gjeturat) duke përdorur fotografi, vizatime, modele dhe metoda të tjera.

Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore	Njësitë mësimore	Koha mësimore (orë mësimore)	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore	Burimet
Vetja Gjallesat dhe rritja e tyre	<ul style="list-style-type: none"> - Tregon funksionin e pjesëve të trupit të tij/saj; - Përshkruan rëndësinë e higjienës së pjesëve të trupit; - Tregon dallimin gjinor te njeriu përmes karakteristikave fizike (femër dhe mashkull); - Identifikon ngjashmëri dhe dallime mes bimëve dhe kafshëve; - Tregon nevojat e ndryshme për jetë të njeriut dhe kafshëve; - Demonstron nevojat e rritjes së bimëve për dritë dhe ujë; - Identifikon mjediset jetësore të qenieve të gjalla; - Identifikon ndërlidhjen mes qenieve të gjalla dhe mjedisit; 	<ul style="list-style-type: none"> 9. Vetja (Zh) fq. 12 10. Dallimi gjinor (vajzë dhe djalë) (Zh) fq. 13 11. Higjiena personale (Zh) fq. 14, 15 12. Qeniet e gjalla (Zh) fq. 16 13. Bimët (Zh) fq. 17, 18 14. Kafshët (Zh) fq. 19, 20 15. Njerëzit (Zh) fq. 21 16. Mjediset jetësore të qenieve të gjalla (Zh) fq. 22, 23 	8	DRTA Stuhi mendimesh Turi i galerisë Gushëkuqi rrethor Copëza të përziera Teknika e pyetjeve Rrjeti i diskutimit Parashikim me terma paraprakë Imagjinatë e drejtuar Kubimi Shkrim i lirë Pesëvargësh Lexim në çifte Mësimdhënia reciproke Të nxënësit në bashkëpunim Mbledhja e të dhënave Projekte Eksperimente	Pjesëmarrja në aktivitete Listë kontrolli Semafori Informata kthyesë Vlerësimi i ndërsjellë Dy yje, një dëshirë Vëzhgimi Kontrolli para fluturimit Vlerësimi i projekteve Vlerësimi i portfolios Vlerësimi i punës praktike eksperimentale	Gjuhë amtare Ed. fizike, sportet dhe shëndeti Jeta dhe puna Arte Çështje ndërkurrikulare Arsimimi për zhvillimin e qëndrueshëm Edukimi për paqe	Njeriu dhe natyra 1 Njeriu dhe natyra 1 - fletore pune (Sh. B. Dukagjini) Paketa e gjelbër Burime nga interneti (filma, dokumentarë, videoeksperimente, materiale tekstuale, fotografi, programe instruktive, video etj.), enckilopedi, atlase etj.

PLANI TREMUJOR: JANAR—SHKURT—MARS

Lënda mësimore: Njeriu dhe natyra

Fusha e kurrikulës: Shkencat e natyrës

Klasa: I

Tema mësimore:

- Emërtimet për pozitën e trupave, sasinë dhe llojet e materialeve
- Qetësia, lëvizjet, zëri dhe drita;
- Vendi dhe hapësira;
- Sistemet fizike

RNK - rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:

Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv	
I.1	Lexon me zë një tekst të palexuar më parë, së paku prej një gjysmë faqeje, që ka të bëjë me një temë që i përshtatet moshës;
I.3	Paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup në kohëzgjatje prej 3-5 minutash;
I.4	Ritregon ngjarjen e një teksti të dëgjuar (nga mjetet auditive, audiovizuale apo nga mësuesi), përmbajtja e të cilit nuk përmban më shumë se një faqe tekst të shtypur;
I.7	Përshkruan në forma të ndryshme shprehëse mjedisin natyror dhe të krijuar nga njeriu me të cilin rrethohet apo ndonjë ngjarje shoqërore dhe atë e prezanton para të tjerëve;

Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ

II.1	Gjen veçoritë (në njërin nga aspektet: matematikor, të shkencave të natyrës apo të fushave të tjera) e një objekti, dukurie apo ngjarjeje të dhënë në detyrë, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta;
II.3	Ndërton trupa të ndryshëm gjeometrikë dhe figura të ndryshme nga kartoni, plastelina, argjila dhe nga materialet e ndryshme ricikluese, duke u mbështetur në imagjinatën e tij;
II.4	Krahason objektet, lëndët e ndryshme të paraqitura nga mësuesi, duke i klasifikuar ato sipas formave, madhësive, ngjyrave, përbërjes, vjetërsisë apo sipas ndonjë elementi tjetër, i përshkruan pozitat që i zënë në natyrë apo në shoqëri (në mjedisin që e rrethon) dhe tregon ndërvarësinë midis tyre;
II.8	Arsyeton para grupit mënyrën e zgjidhjes së një problemi nga gjuha, matematika, shkencat e natyrës, shoqëria, shëndeti apo nga fusha të tjera në kohëzgjatje prej 3-5 minutash;

Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm

III.1	Përzgjedh materialet/mjetet, si letrën, plastelinën, shkopinjët, ngjyrat, numëratoren etj., për kryerjen e një detyre të caktuar dhe arsyeton përzgjedhjen që ka bërë;
III.2	Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material tjetër për të realizuar një veprim/aktivitet/detyrë që kërkohet prej tij/saj;
III.3	Parashtron pyetje dhe u përgjigjet pyetjeve për temën/problemin/detyrën e dhënë në njërin nga format e të shprehurit;
III.4	Zgjidh në mënyrë të pavarur problemin/detyrën e dhënë dhe prezanton para të tjerëve mënyrat e mundshme të zgjidhjes;
III.5	Mbikëqyr në mënyrë të pavarur përparimin e vet në një detyrë/aktivitet, duke përdorur teknika të ndryshme për gjetjen e gabimeve (si shenjime të gabimeve - vështirësive) dhe i korrigjon ato derisa kërkon zgjidhjen e problemit të dhënë;
III.6	Grumbullon dhe klasifikon materialet e performancës së vet për përgatitjen apo pasurimin e dosjes personale;
III.7	Identifikon njohuritë e veta që i ka e të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo aktivitetet të caktuara dhe kërkon këshilla/informacione kur has në vështirësi;

Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv

IV.2	Kontrollon mjetet a materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti (në klasë, shkollë apo jashtë saj);
IV.4	Gjen të përbashkëtat dhe ndryshimet ndërmjet ndonjë aktiviteti që bëhet në shkollë me atë në shtëpi, i përshkruan në mënyrë individuale përmes njërës nga format e të shprehurit dhe më pas i diskuton në grup;
IV.5	Identifikon burimet e nevojshme (materiale, mjetet ...etj.) dhe i përdor në mënyrë të drejtë për kryerjen e një detyre/aktiviteti në klasë, në shkollë, në mjedisin shtëpiak apo në lagje/komunitet;

Kompetenca personale – Individ i shëndoshë

V.5	Bashkëpunon me të tjerët pavarësisht prejardhjes, aftësive dhe nevojave të veçanta për arritjen e një qëllimi të përbashkët në aktivitet në klasë/shkollë apo jashtë saj;
-----	---

Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm

VI.6	Shpreh mendimin duke kërkuar paraprakisht leje nga grupi, respekton mendimin e secilit anëtar të grupit duke i dëgjuar në mënyrë aktive, vendos duke bashkëpunuar me të gjithë anëtarët për mënyrat që çojnë drejt përfundimit të një aktiviteti të caktuar;
------	--

RNF - rezultatet e të nxëniet të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:

1.4	Dallon gjendjen e qetësisë nga gjendja e lëvizjes së trupave, përshkruan lloje të ndryshme të lëvizjeve, duke i vendosur në lidhshmëri me veprimin e forcave;
1.5	Identifikon burimet e ndryshme të energjisë (duke përfshirë rolin e nxehtësisë së diellit për jetën në Tokë) për shfrytëzimin efikas të tyre për jetën e njeriut;
2.1	Formulon pyetje për objektet, gjallesat dhe ndodhitë në mjedisin rreth tij;
2.2	Përdor të gjitha shqisat, të ndara apo të kombinuara, për të shpjeguar qeniet e gjalla, objektet dhe ndodhitë në mjedisin rreth tij;
2.3	Kryen prova të thjeshta ku problemi, materialet dhe metoda përzgjidhen nga mësuesi/ja;
2.4	Grupon dhe klasifikon objektet sipas karakteristikave të vëzhgueshme (ngjyra, forma, madhësia, të ushqyerit);
2.5	Sugjeron përgjigje për pyetje të ndryshme, duke u bazuar në vëzhgim;
2.6	Grumbullon dhe mban shënime që i ndihmojnë për të arritur deri te përgjigjet;
2.6	Prezanton të dhënat (të gjeturat) duke përdorur fotografi, vizatime, modele dhe metoda të tjera.

Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore	Njësitë mësimore	Koha mësimore (orë mësimore)	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore	Burimet
<p>Emërtimet për pozitën e trupave, sasinë dhe llojet e materialeve</p> <p>Qetësia, lëvizjet, zëri dhe drita</p> <p>Vendi dhe hapësira</p> <p>Sistemet fizike</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dallon objektet dhe trupat në përditshmëri; - Cakton objekte dhe trupa që shprehin kuptimet: i madh, i vogël, shumë, pak, shpejt, ngadalë, nën, mbi, afër, larg, majtas, djashtras, poshtë, lart, nxehetë, ftohtë, i rëndë, i lehtë, i ndritshëm, më pak i ndritshëm, i lëmuar, i vrazhdë etj.; - Dallon trupin nga materiali prej të cilit është i ndër-tuar; - Tregon shembuj të gjendjes së qetësisë dhe lëvizjes së trupave; - Dallon zëra të ndryshëm që prodhojnë instrumentet muzikore, përmes lojërave, vallëzimit, muzikës dhe këngëve; - Emërton burime të dritës që i njeh nga përditshmëria; - Tregon kuptimin për vendndodhjen/vendin, horizontin (horizontin e hapur dhe të mbyllur), vijën e horizontit dhe drejtimet kryesore të horizontit (V, L, J, P); - Liston disa mënyra elementare të orientimit në natyrë; - Përcakton drejtimet kryesore të horizontit (V, L, J, P), duke i bërë të njohur një nga pikat e horizontit p.sh. Peja gjendet në P, gjen pikat e tjera; - Tregon karakteristikat e motit (me shi, me diell, i nxehetë, i ftohtë, stuhi, borë, ngricë), përshtatja me motin në jetën e përditshme. - Përshkruan mjedisin përreth tyre, duke përdorur termat <i>fushë, kodër, mal, lumë, përrua, liqen</i> etj. - Tregon në hartë ose në glob që pjesa më e madhe e tokës është ujë. 	<ol style="list-style-type: none"> 17. Vetitë fizike të trupave (Zh) fq. 24, 25 18. Pozita e trupave (Zh) fq. 26 19. Qetësia dhe lëvizja e trupave (Zh) fq. 27 20. Zëri (ZH) fq. 28 21. Drita (Zh) fq. 29 22. Vendndodhja dhe orientimi në natyrë (Zh) fq. 30, 31 23. Moti (Zh) fq. 32, 33 24. Moti (P) fq. 20, 21 25. Stinët (Zh) fq. 35 26. Format e tokës (Zh) fq. 36 27. Harta dhe globi (Zh) fq. 37 28. Format e tokës (P) fq. 23 	12	<p>DRTA</p> <p>Stuhi mendimesh</p> <p>Turi i galerisë</p> <p>Gushëkuqi rrethor</p> <p>Copëza të përziera</p> <p>Teknika e pyetjeve</p> <p>Rrjeti i diskutimit</p> <p>Parashikim me terma paraprakë</p> <p>Imaginatë e drejtuar</p> <p>Kubimi</p> <p>Shkrim i lirë</p> <p>Pesëvargësh</p> <p>Lexim në dyshe</p> <p>Mësimdhënia reciproke</p> <p>Të nxënë në bashkëpunim</p> <p>Mbledhja e të dhënave</p> <p>Projekte</p> <p>Ekspertime</p>	<p>Pjesëmarrja në aktivitete</p> <p>Listë kontrolli</p> <p>Semafori</p> <p>Informata kthyesë</p> <p>Vlerësimi i ndërsjellë</p> <p>Dy yje, një dëshirë</p> <p>Vëzhgimi</p> <p>Kontrolli para fluturimit</p> <p>Vlerësimi i projekteve</p> <p>Vlerësimi i portfolios</p> <p>Vlerësimi i punës praktike eksperimentale</p>	<p>Gjuhë amtare</p> <p>Ed. fizike, sportet dhe shëndeti</p> <p>Jeta dhe puna</p> <p>Arte</p> <p>Çështje ndërkurrikulare</p> <p>Arsimimi për zhvillimin e qëndrueshëm</p> <p>Edukimi për paqe</p>	<p>Njeriu dhe natyra 1</p> <p>Njeriu dhe natyra 1 - fletore pune (Sh. B. Dukagjini)</p> <p>Paketa e gjelbër</p> <p>Burime nga interneti</p> <p>CD (filma dokumentarë, videoeksperimente)</p> <p>Burime njerëzore</p> <p>Enciklopedi</p> <p>Atlase</p>

PLANI TREMUJOR: PRILL—MAJ—QERSHOR

Lënda mësimore: Njeriu dhe natyra

Fusha e kurrikulës: Shkencat e natyrës

Klasa: I

Tema mësimore: - Bashkëveprimi njeri-natyrë

RNK - rezultatet e të nxënit për kompetencat kryesore të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:

Kompetenca e komunikimit dhe e të shprehurit – Komunikues efektiv	
I.1	Lexon me zë një tekst të palexuar më parë, së paku prej një gjysmë faqeje, që ka të bëjë me një temë që i përshtatet moshës;
I.3	Paraqet të paktën një mendim për një temë të caktuar gjatë diskutimit në grup në kohëzgjatje prej 3-5 minutash;
I.4	Ritregon ngjarjen e një teksti të dëgjuar (nga mjetet auditive, audiovizuale apo nga mësuesi), përmbajtja e të cilit nuk përmban më shumë se një faqe tekst të shtypur;
I.7	Përshkruan në forma të ndryshme shprehëse mjedisin natyror dhe të krijuar nga njeriu me të cilin rrethohet apo ndonjë ngjarje shoqërore dhe atë e prezanton para të tjerëve;

Kompetenca e të menduarit – Mendimtar kreativ

II.1	Gjen veçoritë (në njërin nga aspektet: matematikor, të shkencave të natyrës apo të fushave të tjera) e një objekti, dukurie apo ngjarjeje të dhënë në detyrë, ndan dhe krahason më pas në grup gjetjet e veta;
II.4	Krahason objektet, lëndët e ndryshme të paraqitura nga mësuesi, duke i klasifikuar ato sipas formave, madhësive, ngjyrave, përbërjes, vjetërsisë apo sipas ndonjë elementi tjetër, i përshkruan pozitat që i zënë në natyrë apo në shoqëri (në mjedisin që e rrethon) dhe tregon ndërvarësinë midis tyre;
II.8	Arsyeton para grupit mënyrën e zgjidhjes së një problemi nga gjuha, matematika, shkencat e natyrës, shoqëria, shëndeti apo nga fusha të tjera në kohëzgjatje prej 3-5 minutash;

Kompetenca e të nxënit – Nxënës i suksesshëm

III.1	Përzgjedh materialet a mjetet, si letrën, plastelinën, shkopinjë, ngjyrat, numëratoren etj., për kryerjen e një detyre të caktuar dhe arsyeton zgjedhjen që ka bërë;
III.2	Ndjek udhëzimet e dhëna në libër apo në material tjetër për të realizuar një veprim/aktivitet/detyrë që kërkohet prej tij/saj;
III.3	Parashtron pyetje dhe u përgjigjet pyetjeve për temën/problemin/detyrën e dhënë në njërin nga format e të shprehurit;
III.4	Zgjidh në mënyrë të pavarur problemin, detyrën e dhënë dhe prezanton para të tjerëve mënyrat e mundshme të zgjidhjes;
III.5	Mbikëqyr në mënyrë të pavarur përparimin e vet në një detyrë/aktivitet, duke përdorur teknika të ndryshme për gjetjen e gabimeve (si shenjim të gabimeve - vështirësive) dhe i korrigjon ato derisa kërkon zgjidhjen e problemit të dhënë;
III.6	Grumbullon dhe klasifikon materialet e performancës së vet për përgatitjen apo pasurimin e dosjes personale;
III.7	Identifikon njohuritë e veta që i ka e të cilat e ndihmojnë për të kryer një detyrë apo aktivitetet të caktuar dhe kërkon këshilla/informacione kur has në vështirësi;

Kompetenca për jetë, për punë dhe për mjedis – Kontribues produktiv	
IV.2	IV.2 Kontrollon mjetet/materialet dhe kohën që ka në dispozicion gjatë kryerjes së një detyre/aktiviteti (në klasë/shkollë apo jashtë saj);
IV.4	IV.4 Gjen të përbashkëtat dhe ndryshimet ndërmjet ndonjë aktiviteti që bëhet në shkollë me atë në shtëpi, i përshkruan në mënyrë individuale përmes njërës nga format e të shprehurit dhe më pas i diskuton në grup;
IV.5	IV.5 Identifikon burimet e nevojshme (materiale, mjetet ...etj.) dhe i përdor në mënyrë të drejtë për kryerjen e një detyre/aktiviteti në klasë, në shkollë, në mjedisin shtëpiak apo në lagje/komunitet;

Kompetenca personale – Individ i shëndoshë	
V.5	Bashkëpunon me të tjerët pavarësisht prejardhjes, aftësive dhe nevojave të veçanta për arritjen e një qëllimi të përbashkët në aktivitet në klasë/shkollë apo jashtë saj;

Kompetenca qytetare – Qytetar i përgjegjshëm	
VI.6	Shpreh mendimin duke kërkuar paraprakisht leje nga grupi, respekton mendimin e secilit anëtar të grupit duke i dëgjuar në mënyrë aktive, vendos duke bashkëpunuar me të gjithë anëtarët për mënyrat që çojnë drejt përfundimit të një aktiviteti të caktuar;

RNF - rezultatet e të nxënës të fushës kurrikulare të shkallës që synohen të arrihen përmes shtjellimit të temës/temave:	
1.6	Përshkruan veçoritë e elementeve natyrore të mjedisit natyror (relievin, klimën, ujërat, botën bimore dhe shtazore).
2.1	Formulon pyetje për objektet, gjallesat dhe ndodhitë në mjedisin rreth tij;
2.2	Përdor të gjitha shqisat, të ndara apo të kombinuara, për të shpjeguar qeniet e gjalla, objektet dhe ndodhitë në mjedisin rreth tij;
2.3	Kryen prova të thjeshta ku problemi, materialet dhe metoda përzgjidhen nga mësuesi/ja;
2.5	Sugjeron përgjigje për pyetje të ndryshme, duke u bazuar në vëzhgim;
2.6	Grumbullon dhe mban shënime që i ndihmojnë për të arritur deri te përgjigjet;
2.7	Prezanton të dhënat (të gjeturat) duke përdorur fotografi, vizatime, modele dhe metoda të tjera.

Temat mësimore	Rezultatet e të nxënit për tema mësimore	Njësitë mësimore	Koha mësimore (orë mësimore)	Metodologjia e mësimdhënies	Metodologjia e vlerësimit	Ndërlidhja me lëndë të tjera mësimore, me çështjet ndërkurrikulare dhe situatat jetësore	Burimet
Bashkë-veprimi njeri-natyrë	<ul style="list-style-type: none"> - Vlerëson ajrin si burim natyror dhe element i domosdoshëm për jetën. - Identifikon ndotësit kryesorë të ajrit. - Përshkruan tokën dhe ujin si burime shumë të rëndësishme natyrore për jetën në mjedis; - Përshkruan një mjedis të ndotur dhe të pastër jetësor përmes përdorimit të vizatimeve, fotografive etj. 	<p>29. Burimet natyrore: Ajri (Zh) fq. 38 30. Ndotja e ajrit (Zh) fq. 39 31. Uji (Zh) fq. 40 32. Uji (P) fq. 26 33. Ndotja e ujit (Zh) fq. 42 34. Toka (Zh) fq. 43 35. Ndotja e tokës (Zh) fq. 44 36. Si ta ruajmë mjedisin (Zh) fq. 45, 46, 47 37. Ta ruajmë mjedisin ku jetojmë (P) fq. 28, 29</p>	9	<p>DRTA Stuhi mendimesh Turi i galerisë Gushëkuqi rrethor Copëza të përziera Teknika e pyetjeve Rrjeti i diskutimit Parashikim me terma paraprakë Imagjinatë e drejtuar Kubimi Shkrim i lirë Pesëvargësh Lexim në dyshe Mësimdhënia reci-proke Të nxënëtit në bashkëpunim Mbledhja e të dhënave Projekte Eksperimente</p>	<p>Pjesëmarrja në aktivitetet Listë kontrolli Semafori Informata kthyesë Vlerësimi i ndërsjellë Dy yje, një dëshirë Vëzhgimi Kontrolli para fluturimit Vlerësimi i projekteve Vlerësimi i portfolios Vlerësimi i punës praktike eksperimentale</p>	<p>Gjuhë amtare Ed. fizike, sportet dhe shëndeti Jeta dhe puna Arte Çështje ndërkurrikulare Arsimimi për zhvillimin e qëndrueshëm Edukimi për paqe</p>	<p>Njeriu dhe natyra 1 Njeriu dhe natyra 1 - fletore pune (Sh. B. Dukagjini) Paketa e gjelbër Burime nga interneti (filma, dokumentarë, videoeksperimente, materiale tekstuale, fotografi, programe instruktive, video etj.), enckilope-di, atlase etj.</p>